

Åstorps kommuns
**Plan mot kränkande
behandling, diskriminering
och trakasserier**

Bildningsnämnden

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	3
Följande verksamheter omfattas av planen	3
Skolans ansvar.....	3
Vision	4
Ansvarig för planen	4
Barnens och elevernas delaktighet	4
Vårdnadshavarnas delaktighet.....	5
Personalens delaktighet	5
Förankring av planen.....	6
När ett barn/en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasseri	7
Anmälningsplikt och skyldighet att utreda.....	7
Rutin för anmälan, utredning och åtgärder mot kränkande behandling	8
Om du som vårdnadshavare upplever att ditt barn kränks eller utsätts för diskriminering	8
Föregående års arbete och nuläge	9
Vilka har deltagit i utvärderingen av föregående läsårs plan mot kränkande behandling?	9
Utvärdering av föregående år arbete	9
Kartläggning av nuläge	9
Analys	11
Nya mål och åtgärder.....	12
Uppföljning och utvärdering.....	13
Definitioner och begrepp	14

Bakgrund

Följande verksamheter omfattas av planen

Anvisning

Ange här vilka verksamheter som omfattas av planen. Exempelvis Kvidingeskola F-6, Fritidshem XX eller Solgårdens förskola.

Ekens förskola och Fröhusets förskola i Kvidinge

Skolans ansvar

Målinriktat arbete

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. (6 kap §6 skollagen)

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. (kap 6 §7 skollagen)

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. (kap 6 §8 skollagen)

Förbud mot kränkande behandling

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling (kap 6 §9 skollagen)

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till biträdande rektor på förskolan eller skolan eller till rektorn. En biträdande rektor eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. 6 kap 10§ skollagen (2010:800).

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser (kap 6 §10 skollagen)

Aktiva åtgärder

Enligt diskrimineringslagen kapitel 16, §§ 18-20 ska utbildningsanordnare arbeta med aktiva åtgärder. Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund.

Delegationsordningen

Rektor har delegerat till biträdande rektor på förskolan eller skolan att förebygga, utreda och åtgärda kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Vision

Anvisning

Här beskrivs skolans/förskolans vision om arbetet mot kränkande behandling.

All personal i område öst arbetar för att våra barn är väl förbereda att på ett ansvarsfullt och demokratiskt sätt utveckla vårt samhälle. Barnen är delaktiga i sitt lärande och har tilltro till sin förmåga och når så långt som möjligt.

Med demokratins viktiga värden som grund vill vi på Eken och Fröhuset att alla ska se, känna, beröras av lärande mötesplatser där 100 språkligheten har en framträdande roll vilket visar sig i dokumentationer som bjuder in till värdefull delaktighet genom allas reflektioner så att läroprocesserna hålls levande. På Ekens förskola används också måltidspedagogik. Denna pedagogik utmanar att alla använder sina sinnen vilket stödjer och stärker barnens självförtroende och självförtroende.

Ansvarig för planen

Anvisning

Här namnges de som har ansvar för planen. Är det en grupp ska medlemmarna i gruppen namnges.

Etikrådet består av personal från alla förskolorna samt biträdande rektor.

Charlotte Mårtensson barnskötare

Maria Olsson förskollärare

Ellen Larsson förskollärare

Annica Nilsson biträdande rektor

Barnens och elevernas delaktighet

Anvisning

Här beskrivs på vilket sätt barnen/eleverna har varit delaktiga i processerna med att ta fram, utvärdera och formulera åtgärder i planen.

Vi har vardagliga öppna dialoger om hur man är en bra kompis och hur man behandlar och hjälper varandra. I undervisningen på förskolorna lär sig barnen rätten att säga stopp samt respektera dess betydelse. Detta sker efter behov som pedagogerna identifierat i de olika grupperna. Värdegrundsarbetet ligger som en ryggrad i förskolans verksamhet.

Våra äldre barn har också svarat på enkäterna som skickades ut i våras från kommunen.

På frågan om barnen får vara med och bestämma blev svarsfrekvensen 97%.

På frågan om barnen känner sig trygga på förskolan var svarsfrekvensen 95%.

För så små barn är det svårt att svara och förstå frågorna i längre tidsperspektiv - barn är här och nu och svaren blir oftast vad som händer just nu eller precis innan. Tex frågan om jag får vara med och bestämma - jag får vara med och bestämma men kanske det jag ville blev det inte, då upplever många att de inte får vara med och bestämma, personalen bestämmer alla ramarna men däremellan finns val. Enkäter säger en sak men det viktigaste är att personalen uppmärksammar och arbetar hela tiden med värdegrundsfrågor i undervisningen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Anvisning

Här beskrivs på vilket sätt vårdnadshavarna har varit delaktiga i processerna med att ta fram, utvärdera och formulera åtgärder i planen.

Ständiga dialoger med vårdnadshavarna vid hämtning och lämning då förskolan träffar sina vårdnadshavare två gånger per dag. De sedvanliga inskolnings samt utvecklingsamtalen sker fortlöpande under hela året.

Vid föräldramöten berättas om arbetet i grupperna. Vi arbetar med projekt på båda förskolorna.

Planen finns publicerad på kommunens hemsida för förskolorna.

Vi har även en samverkansträff per termin med vårdnadshavare från förskola och skola där alla blir inbjudna och vi har olika teman på dessa träffar.

Alla vårdnadshavare har möjlighet att svara och påverka verksamheten vid vårens enkäter som skickas ut centralt. Vi brottats med att få svarar - i år var det 49 stycken som dock är bättre än i fjol då vi hade 32 stycken svar.

Personalens delaktighet

Anvisning

Här beskrivs på vilket sätt personalen har varit delaktiga i processerna med att ta fram, utvärdera och formulera åtgärder i planen.

Via etikrådets representanter som har dialoger med sina kollegor vid olika tillfällen utifrån våra förskolors verksamheter. Via vår pedagogiska dokumentation följer alla arbetslag sitt eget arbete. Bitr rektor har också uppföljningar hela läsåret samt barnkonferenser under hösten och där värdegrundsarbetet är en punkt. Vår specialpedagog arbetar också på olika vis med personalen.

Förankring av planen

Anvisning

Här beskrivs hur planen har förankrats hos Barn/elever, vårdnadshavare och personal.

En del i förankringsarbetet är att planen ska publiceras på skolans hemsida på www.astorp.se senast den 30 september varje år.

Förskolorna har tillsammans tagit fram värdeorden under ett gemensamt processarbete för en del år sedan. Ekens förskola som tillkom under våren -23 använder samma ord som Fröhusets förskola.

Förskolornas läroplan första kapitlet handlar om värdegrund och uppdrag och är ett av våra styrande dokument.

Planen presenteras på föräldramöte och vid inskolningar av nya barn.

Planen publiceras på hemsidan.

Planen hänger synlig vid varje ingång på de olika förskolorna.

Varje arbetslag tar del och bidrar till vår plan vid olika mötestillfällen.

När ett barn/en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling, diskriminering eller trakasseri

Anmälningsskyldighet och skyldighet att utreda

Anmälningsskyldigheten inträder direkt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier. Det finns inga begränsningar i lagtexten om att enbart allvarliga fall eller de fall som biträdande rektor/rektor anser att huvudmannen bör ha kännedom om ska anmälas till huvudmannen.

Alla uppgifter om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier ska enligt bestämmelsens ordalydelse anmälas till huvudmannen. Huvudmannen har det yttersta ansvaret för arbetet mot kränkningar i verksamheterna och kan endast uppmärksamma och rikta resurser till verksamheter där det finns problem, om det finns fungerande rutiner och effektiva system för att anmäla kränkningar.

Varje enhet ska genomföra en utredning i enlighet med diskrimineringslagen 2 kap 7 §; *"Om en utbildningsanordnare får kännedom om att ett barn eller en elev, student eller studerande som deltar i eller söker till utbildningsanordnarens verksamhet anser sig i samband med verksamheten ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier, är utbildningsanordnaren skyldig att utreda omständigheterna kring de uppgivna trakasserierna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra trakasserier i framtiden."*

Varje biträdande rektor/rektor ansvarar för att det finns kända rutiner i deras verksamhet för hur personalens anmälningsskyldighet ska hanteras så att biträdande rektor/rektor snarast får vetskap om att ett barn/en elev känt sig kränkt.

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling både om det gäller från andra barn och elever eller från personal.

Rutin för anmälan, utredning och åtgärder mot kränkande behandling

Om du som vårdnadshavare upplever att ditt barn kränks eller utsätts för diskriminering

Om du som vårdnadshavare upplever att ett barn/en elev eller personal kränkt dig/ditt barn så ska du i första hand ta kontakt med personal/mentor på skolan som utreder vad som hänt.

Vid trakassering/kränkning gör berörd personal en anmälan. Samtal påbörjas av personal ur elevvårdsteamet/värdegrundsgruppen eller motsvarande grupp. Den som tagit emot anmälan kontaktar vårdnadshavarna till de barn/elever som blivit kränkta. Klasslärare och berörd personal informeras.

Som vårdnadshavare kan du gå vidare och anmäla till Diskrimineringsombudsmannen (DO) eller Barn - och elevombudet (BEO).

Föregående års arbete och nuläge

Vilka har deltagit i utvärderingen av föregående läsårs plan mot kränkande behandling?

All personal har getts delaktighet och inflytande via olika tillfällen via sina representanter i gruppen. Vi har använt oss av trygghetsvandringar med flertalet barngrupper (4-5 åringar) som ett underlag för fortsatt arbete. Vi har också använt oss av trivselenkäter i barngrupperna (4-5 åringar) på förskolan och även i hemmet.

Vi har även arbetat med enkätsvaren från kommunens enkät i våras på apt.

Etikrådets träffar sker via mail för att utvärdera årets arbeten.

Utvärdering av föregående år arbete

Anvisning

Här utvärderas föregående arbete mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier utifrån den löpande uppföljning som har gjorts under läsåret.

Det är bra att skilja på de olika betydelseerna av uppföljning och utvärdering.

Uppföljning betyder i detta sammanhang en regelmässig, fortlöpande insamling och sammanställning av information om hur arbetet mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier fungerar och som gör det möjligt att följa hur den utvecklas under läsåret.

Utvärdering betyder i detta sammanhang att granska och värdera, särskilt utvalda delar av arbetet mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier gentemot överenskomna kriterier.

Kartläggning av nuläge

Anvisning

Kartläggningen ska innehålla en sammanställning över de anmälningar om kränkande behandling som gjorts och de åtgärder som satts in. Barn-/elevenkäter, intervjuer, trygghetsvandringar och andra undersökningar är också möjliga underlag för att ta reda på enhetens nuläge.

Trygghetsvandringar/trivselenkät ska göras nu i höst samt enkäter från kommunen under våren är gjorda. Arbetet på de olika förskolorna/avdelningarna fortsätter sedan utifrån resultatet i gruppen.

Vi arbetar efter att kunna tillgodose varje barn utifrån sin förmåga och har i perioder kortare eller längre resurspersoner insatta för att stärka barn med speciella svårigheter.

Förskolorna arbetar projektinriktat och är nu i starten med inskolningar och förprojektering. Alltså görs en hel del observationer i alla barngrupperna nu.

Analys

Anvisning

Analysen ska knyta ihop den utvärdering som gjorts och det nuläge som beskrivs med de mål och åtgärder som enheten ska arbeta med under det kommande läsåret.

Analysen svara på frågan **varför** dessa verksamhetsmål/åtgärder är relevanta i arbetet mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Trygghetsvandringar/enkäter tar mycket verksamhetstid men personalen upplevde att det gav bra svar om verksamheten att bygga vidare på.

Riktlinjerna från Skolverket följer vi med barngruppsstorlekar i våra åldershomogena grupper då det är där som riktlinjerna finns. Detta ger färre möten för både barn och vuxna under del av dagen. Undervisningen i våra "syskongrupper" sker i delade tvärgrupper. Det gör det möjligt att anpassa undervisningen med direkt kommunikation för att ta till sig eller för att orka hålla koncentrationen uppe. Relationerna är en viktig utgångspunkt. Även relationerna och kommunikationen mellan barnen. Där de vuxna är ett stöd. Vi möter med lågaffektiv ingång, med respekt för känslorna men inte alltid för handlingen. Samtal om det som hänt istället för korta tillsägelser.

Analysen av enkäterna visade att barnen visste vem de kunde prata med. Barnen trivs och känner sig både delaktiga och trygga på förskolorna. Det vi såg utifrån enkäterna var att upplevde att där fanns barn som de var rädda för, detta arbetar grupperna vidare med för vårt mål är att 100% INTE ska vara rädda på förskolan.

Vi arbetar med olika värdegrunds material i barngrupperna utifrån ålder och intresse. De går i vågor i de olika avdelningarna om hur mycket och när detta arbetas med. 99 % av barnen upplever att de är en bra kompis. Även de olika gruppkonstellationerna kontra våra olika avdelningar spelar in. Vi har överlag fler pojkar i verksamheten än flickor som också bidrar till vissa effekter.

Vi ser det även som viktigt att ha ett bra samarbete med vårdnadshavarna för att vårt arbete ska bli bra och familjerna ska vara trygga.

Nya mål och åtgärder

Anvisning

Här skrivs de mål in som redovisas i verksamhetsplanen som kopplar till det förebyggande arbetet med att motverka kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. I tabellen nedan redovisas de åtgärder som är kopplade till målen. I detta fall måste man redovisa åtgärderna i denna plan och i verksamhetsplanen i form av aktiviteter.

I Stratsys ska målen som formuleras i planen redovisas i röda tråden drag -and-drop under lämpliga nämndsmål. De åtgärder som här formuleras förs in under verksamhetsmålet i form av aktiviteter. En åtgärd blir en aktivitet. Aktiviteterna ska i sin beskrivning innehålla informationen om aktiviteten, vem som ansvarar och hur den ska följas upp. Uppföljningen kan läggas in i aktiviteten.

Det enskilda arbetet på avdelningarna med trygghetspromenader/enkäter under hösten och enkäter under våren.

Värdegrundsarbetet är ett fortlöpande arbete i verksamheten under hela året.

Åtgärd (Vad ska göras? Hur ska det göras?)	Vem ansvarar?	När ska det göras?	Hur ska åtgärden följas upp?	Övrig kommentar
Trygghetspromenader	Bitr rektor/respektive pedagoger på avdelningarna	Hösten 25	Avdelningsplaneringar samt via etikrådet	
Enkäter	Bitr rektor/respektive pedagoger på avdelningarna	Hösten 25	Avdelningsplaneringar samt via etikrådet	
Kommunens enkäter	Bitr rektor/respektive pedagoger på avdelningarna	Våren 26	APT samt avdelningsplaneringar	

Uppföljning och utvärdering

Anvisning

Här beskrivs hur ni **planerar** att kontinuerligt följa upp och utvärdera arbetet mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier på enheten.

Det är bra att skilja på de olika betydelseerna av uppföljning och utvärdering.

Uppföljning betyder i detta sammanhang en regelmässig, fortlöpande insamling och sammanställning av information om hur arbetet mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier fungerar och som gör det möjligt att följa hur den utvecklas under läsåret.

Utvärdering betyder i detta sammanhang att granska och värdera, särskilt utvalda delar av arbetet mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier gentemot överenskomna kriterier.

På våra K-dagar och vid terminsanalyser samt vid behov fortlöpande under varje vecka då grupperna har sina planeringar schemalagda och dokumenterar i deras egen pedagogiska dokumentationsverktyg.

Barnhälsoteamet har varje månad möte med rektor, psykolog, logoped, biträdande rektor och specialpedagog där vissa insatser görs.

Definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna, definition och exempel

Kön: Att någon är kvinna, man eller varken eller.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Att någon inte identifierar sig som kvinna eller man genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet: Att tillhöra en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung eller hudfärg som en själv.

Religion eller annan trosuppfattning: En religiös, livsfilosofisk eller annan motsvarande livsåskådning.

Funktionsnedsättning: Funktionsnedsättning kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella. Som funktionsnedsättning räknas inte bara sådana som syns, som t.ex. att man sitter i rullstol, utan även annat som påverkar livet på olika sätt, t.ex. allergi, nedsatt syn, nedsatt hörsel, dyslexi eller dyskalkyli.

Övriga begrepp

Direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller pga. ålder.

Trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkande behandling: ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt ovan kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likväl som dolda och subtila. Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Det är individen själv som avgör vad som är kränkande behandling dvs. det är personens känsla/upplevelse av graden av kränkning som är avgörande.

Exempel på kränkningar: fysiska (slag och knuffar), verbala, psykosociala (bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning, blickar), text- eller bildburna (klotter, fotografier, brev, lappar, E-post, SMS, MMS, MSN och meddelanden på olika webbcommunities), materiella kränkningar (stöld, punktering, förstörelse av privat egendom)

Mobbning: En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Rasism: En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet: Uppfattningen att människor med viss kulturell eller etnisk tillhörighet /bakgrund är sämre eller mindre lämpade för det samhälle de är främlingar i.

Homofobi: En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle som ger uttryck för en stark negativ syn på homo och bisexualitet, homo och bisexuella personer.

Sexism: Negativt betraktelse eller handlingssätt mot en individ vars könsidentitet och/eller köns uttryck skiljer sig från normen för det kön som registrerats för personen vid födelsen

Funktionsnedsättning: Funktionsnedsättning kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella. Som funktionsnedsättning räknas inte bara sådana som syns, som t.ex. att man sitter i rullstol, utan även annat som påverkar livet på olika sätt, t.ex. allergi, nedsatt syn, nedsatt hörsel, dyslexi eller dyskalkyli.